

Svētās Ģeemas Rīts

Numerus matjä 14 fant.	ar pefuht.	16 fant.
" "	1 gadu	ls 8.30
ar pefuht.	uſ 8 mehn.	ls 2.10
" "	6 "	ls 4.15

10. septembri

Redažija un ekspedīcija atrodas
Rīgā, Elizabetes ielā 37. Tāhēc. 27271.
Pasta telosīds reģistrs Nr. 867.

Ej un dari, tad tu dsihwoſt.

Un redīj, kahds rakstu mahzitajs zehlās un winu fahrdinadams fazijs: „Mahzitaj, ko man buhs darit, lai eemanotu muhščigu dīļhtībū? Bet wiņš uſ to fazijs: Kā stahro bauslībū rafstīts, kā ū tur lāsi? Un tas atbildeja un fazijs: Tēr buhs Deevu, satvu Rungu, mīhlet no wijsas jawas fīrds, ar wiſu ſarbi dīwehſeli, ar wiſu ſarvu ſpēku un ar wiſu ſarvu prahu, un ſarvu tūrauku kā ſewi paſchu. Wiņš tam fazijs: Tu pareiſi eſi atbildejis; dari tā, un tu dīſīhvoſi. Bet wiņš grībedams ībīnotees, fazijs uſ Jefu: Kursā tad ir mans liuvaſais? Tod Jefus atbildeja un fazijs: Kāhds zīlveks gahja no Jerusalemes uſ Jeriku un krita laupitajū rokās. Tee tam noplehja dreħbes, ſoſita un atſtahdami winu pušmiruſchu gulam, aīsgahja. Bet nejaunāhi kahds preesteris gahja pa to paſchu zelu un to eeraudſijis, wiņš aīsgahja garām. Ļāpaſ ari kahds lewits nahza gar to meetu, to eeraudſija, bet aīsgahja' garām. Bet kahds ſamareetis, ſarvu zelu eedams, tutvojās winam un, winu redſot, fīrds tam eefchehlojās. Un peegahjis wiņš fāzehja ūa wahtis, eeleedams tajās ellu un wiñmu; pehž tam wiņš to zehla uſ ſarvu lopu un to noweda mahjweetā un to apkopa. Bet otrā deenā, iſnehmīs diwiſ denarus (fūdraba grafcīus), eedewa tos fainimekfam, fāzidams: Kopi winu, un ja tu wehl ko iſdoſi, at-pakal naħbdams es tēr to atdoſchu.

Kursch no scheem trim zilvvekeem tein schheet tas tu-
maais bijis kom, kas bija kritis laupitaju rofâs? Tas
atbildeja: Tas, kas winam schehlsirdibü parahdija. Tad
Jesus uj to fazija: Nu, tad ej un dari tu fâpat aridsan.
(Luhk. 10, 25—37.)

Nakstu mahzitajs atnahk pee Jesus. Ko wiñch
meklē? Schee laudis tañchu parasti nonahža pee wiñca.
Tee usmetās laudim par wadoneem un Deewa inahža
fludinatajeem un gribaja buht deewbijibā pahrači par
wiñcem ziteem. Tee gribaja spihdet ar famu gudribu,
padomu no ziteem tee nepeechma. Tamdehl jabrihnas.
famdehl iñis wiñrs atnahžis pee Jesus. Warbuht Jeju
pamahzit waj ari meklet ; eckterees pee kah'a wahrda,
lai to ismantou pee augstās teesas.

Wintsch eesjäht sarunu par bjsiu, nopeeltuu jautajumu; Ko man buhs darit, fa eemantooju mruhshigiu bjsiwibuu? Teesham, besgaltiqi nopeeltus jautajums. Sam

tas neruhpetu? Bet grahmatneeks runā par to bes no-peetnibas. Iļj to norahda wahrdi: Rakstu mahzītajās stāhdīja īcho jautajumu, „Jesu kahrdinadams“. Wimshātā tad gribēja išrunatees, išstrihdetees un warbūkst rāhdiit fāwas sinashanas bauslibā. Pats jautajums — muh-schīga dīshīrība, redzams, to neinteresē.

Tas labi rafstu rafstu mahzitaju. Tä top sa-
protami Jeesus wahrbi, lo winjch zitā weetā runā pre-
grahmatnekeem: „Wai jums, rafstu mahzitaji un wa-
rijeji, juhs leekuli! Jo juhs dodat desmito teesu no-
mehtram, dillem un kimenem un astahjat bes oewehri-
bas swarigako haukslibā: teesu, schehlastibū un tizibū.“

Tee ir sihkumneeki, hurtu zišveki. Skalos wahrdos tee min siwarigus jautajumus, bet nodarbojas pateesibā tik ar renosihmigeem sihkumeem (dillem un ūmenem), pašču galveno astahdami pilnigi pēe malas. To dīrīdot, neviļus ušmahžas doma: Vai nav daudzums tāhdu sihkumneeku ari muļķu laikos? Wini gan fāzas ziātadi, bet viņu riħziba ta pati: grahmatneeki, rafstu māhzitaji. Vai nedīrīd skalos wahrdos deßlamejam siwarigus dsiħwes jautajumus, smagas dsiħwes problēmas, bet pateesibā tik īai interešanti iſrunatos par tām? Tur pahrrunā garās seħħdes bes gala un bes mehra sħoħs jautajumus, debates siħki faraksta protokolos, bet — beeħi siħbi siwarigees losungi palek protokolos, pašču dsiħwi tee neċkar. Zif dauds tāhdas striħdejhanas ap dillem un ūmenem un zif mas no ta manto pati dsiħwe!

„Ko atbild Jesus grahmatneekam? Winjsch weiffli jaakuju to ar paſcha grahmatneeka eerotscheeni. Tu lee-les ar ſatwām bauſlibas ſinajehanam, Jesus grib tam fajit. Tad tew batſchu jaſin, ko bauſliba jaſa par ſcho ſwarigo jautajumu. Un to winjsch ſinaja: „Tew buhs Deewu, javu ſungu, mihiſet no wiſas ſirds, ar wiſu ſarvu dwehſeli, ar wiſu ſarvu ſpehku un ar wiſu ſarvu prahku un ſarvu tuvaku chà ſewi paſchu.“ Schee wahrdi atrodami 5. Mos. gr. 6, 5 un 3. Mos. gr. 19, 18. To grahmatneeks ſinaja, bet nebiija par to tuvak padoma-jiſ, nebiija pehz ta rihkojees. To rahda Jesus wahrdi: „Tu pareiſi eſi atbildejiſ, ej un dari to, tad tu dſihwoſi.“ Tä tad wijsch nebiija to darijiſ.

Jaeemehro, ka Yesus til swarigā jautajumā, kā par muhščigo dīshwibū, atsauzas uſ wezo Deribu. Winjch tur faziņo atſibſt; ei un dari to, tad tu dīshwoſi.

Tagad noteek dissusijas par Wezo Deribu. Ūsird tāhdas domas, ka W. Deriba efot galigi atmetama. Bet te redsam, ka pats Jēsus zo natvā darijīš, winīsh atsīhīst W. D. un apstiprina winas wahrdus pat zentralošs dsīhwibas jautajumos. Tas tatschu leezina, ka ari W. Deribā ir atrobdami dsīhwibas wahrdi.

Nakstu mahzitajam kas bija a:mahzis tik isrunatees, Jesus dod noopeetnu mahzibu: Ei im dari! Dariit ir, protams, daudsfreif gruhtaf, neka runat. Tamdehl tas sahlt ismairitees um koisnotees. Winisch jau labprahrt gribot pildit tuvaskihlestibas bausli, tik nefinot, kas wina tuvaskais.

Scho tihru, kas možas pāsītaiņibas maldos, Je-
sus parēhma pēc roksa, vīrsch iu weda tāhlač gaišmā un
dsīlumā.

Tā tas noteek twijos laikos: kas nahk pee Jēsus, kas uſtizas Wina wadibai, to Winſch neatſtabj puſzela. To Winſch pamahza, audſina un wada, kamehr tam aheras azis un ſirds: Rungis, pee ka mehs eefim, teiñ ir muhſchi-qaš dſihwibas twahrdi.

Jesús ar ūatu Uusislo peemehru — stahestu iseklihdina rakstu mahzitaja ſchaubas. Rakstu mahzivais pats atrod atbildi uſ ūatu jautajumu. Winch tagad ſina, kas wina tuvakaits, kas dīshmes zelā ar winu jaftopas un ūagaida wina ſcheinflirdibū.

Greeku ūlvenais prahneeks Sofrats esot pratis ar laudim tā ūrunatees, ka tee uſ ūtweem jautajumeem paſchi atraduſchi atbildi. Ta ir leela dſihvēs guđribā. Scho guđribu redsam pee Jesus wehl leelakā mehřā. Winjsch nowed laudis pefiſchanais un muhſchigas dſihwibas jaučajumos pee ūlaidribas un pahrleezibas. Tomis taħħā gadijumā ūmojās twina preefċhā un teiza: Mans Rungus un mans Deewiż!

Aischiuscham.

No dñihwes darba te&am,
No zihnam, zeejhanam,
Us meera mahjam Hufam
Mehs temi iswadam.

Àà oſols ſpehſā loſchā
Tu darbā ſtaſhwei,
Bet pehſchni gaitā droſchā
Àà uoplauts ſaluhſi.

Wehl ilgi tervi meflet
Steigs dascha laba azs,
Wehl ilgi tervi mihlet
Spehs ilgås dascha firðs.

Bet rudens wehju wehmas
Mums allasch wehsti teiss:
Ne scheit, bet zites mahjäss
Drauas draugu lajmë weiffs.

Tad ej! Vai Deeva rofās
Slihgst laustais upurseeds
Kur muhschigs feedon's
Kur nenaht faules reets.

A. St.

Winjsā bija atnahzis leeligs, tagad winjsā paliziš ma-
finjsā un pasemīgs.

Jesus winam falka otru reisi: ej un dari! Tagad
naw mairs nekahdas arunashanäs. Ja gribi dsihivot,
tad ej un dari. Pirmais bija Wežas Deribas: ej un
dari; otrs ir, waretu fazit, Jaunäs Deribas: ej un
dari!

ఈస్ జీళ్ళ ఆస్తులు దుష్టివిల్లా. నే ఇప్పటికే కాసు ఉమి ఫాకా: కుంగు, కుంగు, ఎచ్చేసు దేబెసు వలస్తివిల్లా; బెట్ కాసు దారా మానా దేబెసు తెహ్వా ప్రాహు.

Ja juhs to sinat, svehtigi juhs ejat, sad juhs to
darat.

Zif aplama ir doma, it fà muhsu kristiga tiziba pastahwetu tif kahdos apleezibas wahrdos. Wahrdi ween, zif kkaisti un pareisi tee ari nebuhtu, newar aishwest dsihwi-bâ. Wahrdi ir tif tschaula, kodols flehpjas aiss tschaulas. Tif darbiqâ tiziba eet dsilumâ un aissneids kodolu.

Ej un dari to, tad tu dsihwofi!

21. 57

Muhu laiku zilweis un tristigò tiziba.

(Mahz. U. Birsnieka referats Walmeeras eež. Damu Rõm. delegatsku konferenžē 11. augustā 1933. g.)

Šad grib runat par muhsu laika zilveku, tad rodaž vispirms jautajums: wai tad muhsu laika zilveks ir zitads fā zitos laikos? Waj zilvekam naw tās paščas dwehfeles wajadsības wifos laikos? Tas tā ir, ja domājam par zilveka dwehfeles pamatlwajadsībam. Tās nemainās. Bet mainās gan zilveku intereses. Weenā laikā zilveku prahthus nodarbina tās, zitā atkal zitas intereses. Tur wezās suhd! To weetā stahjas jaunas. Un tur agrāk weenās intereses bij sinamas fā wispahrzīlwezīgas teeffmes, tur tās taqad war kluht noteizostīcas.

Peħżej fà tad teezaas muħslaiku zilweħs? Kuras tad luuħtu tħas intereses, kaw pilda wina dweħhefles dsħiħwi un luuħas wina dsħiħwei dod noteizofsho wirseenu? Jaatbild, ka muħfu laiku zilweħs interesefas par laiżigam weħrtibam. Sem tam jafaprot nauda, manta, labklahjiba. Par to wiċċu interesefas muħfu laiku zilweħs. Protams, besi tħalli wiċċa neweens zilweħs newar dsħiħwot. Tħas wajad-dsigas ari tagad. Bet tagad interesse par tam iż-żejj il-leela, ja luuħas aktar isħiex par ihsto un weenigo weħrtibu. Ja tew ir-nauda, un tu warxi labi dsħiħwot, tad tew waixraf nekkha newajaga, par zitru ruħpetees naxx-wieħħi. Juhs finat, ja taħbi zillweħku meħħid sħaufft. Tas ir-materialists.

Strauji ir audsis muhsu semē intelligentū ūkaitis. Bet pajaūtajat, zif muhsu inteligenze tagad laſa? Warbuht gan weeglos romanus ſchur un tur, bet waitaf ne. Paraugatees muhsu tautas dījhvē uſ laufeem, zif tur apmeklē konzertus, preefchlaſijumus. Warbuht gan aiseet uſ weenu otru politisku ſapulži, waj noſlaufas kahdu preefchlaſijumu par fainmeezifeem jautajumeem. Wisi ziti paleek fahnus, jo par teem truhfst interefes. Tee waretu dot kaut ſo garam, bet gars un dwiehſele muhsu laika zilvēlam ſwer patifam mas, bet laizigās wehthi-bas dod wiſu, par tam ween ruhpetees ir wehrtis. Zahds ir materialists.

Kur tas materialistu nowed? Weens ir skaidrs. Ja laizigā manta tew ir wiss, kām tu dījhīvo, tad nekad tew nebūhs tās deesgan un nekad temi neapklusis ruhpes par to. Tu ruhpesees, lai arween wairak tās eeguhu. Illin tu sini, kahdu zelu eet tew noder. Ne tas, ko mehs fai-

zam par labu. Tas ne kātreis te noder. Daudzreis tas war taifni buht par leelsko sfēkhefsli mantas eeguhfschānai un „tīt us preefschu”, kā mehs tagad mehdsam fājat. Ja tēv ir īdewigi, tad war darit ori to, kas nālabs, tad war pat noseedfigus zelus eet. Wiss ir labs, kas ween eeguhfs un ir tāvs! Bet muhsu laiku zilwefs tapis aks tai pateesībā, kurai ažis winam pāfcham waj ifdeenas jaſkatas, kā eeguht war gan wiſadi, bet kā tā eeguhfstot wehl wairak ſaudē.

Tadehl mehs ſaprotam, kā zilwefs labak laitsch doto wahrdū, nekā iſdod pahris latu, lai doto wahrdū turetu. Dotais wahrds un wihra gods ir masak wehrts kā pahris latu! Tehws aſtahjis mantojumu, bet nāw to norakſtijis. Dehli, kas pāfchi jau ſirmi top, mantojuma dehl eet pee teefas. Kad ari teefā nāw zeribu dabut fahroto dahu, tad weens no teem nolahd ſawu tehnu, kas kāpāl To eſmu peedſihwojis es. Bet mehs wiſi eſam leegineeki tām krahpſchanam, kas noteek ar weſſeleem un pilim, norakſtot tās uſ ſeewas wahrdū. Wiſā muhsu walſts dſihwē eefaknojees fauleſchanas gars. Tur war pahedot neſin kāhdus idealus, kurus wajadſetu ſwehtus turet, lai ween eeguhfu ſein, ſawai grupai kāhdus labumus. Tur nerehkinjas wairs ar to, ko drihſt, ko nedrihſt. Deewa wahrdā prafit pee taisnibas un godiguma tureeſes, — tam nāw wairs ſpehka. Wiss ir labs, kas ween noder. Schajā ſinā muhsu walſts dſihwē ſahk noſtahtees muhsu tautā par tās tikumiskas apſinas ohrditaju. Tadehl muhsu materialiſma laikmetā, kā tas tāhdos laikos ir weenmehr bijis, walda tikumiska pagrimſhana.

Tās ir tīkai daſħas parahdibas, kas nēmias iſ muhsu dſihwēs. Bet jau tās dod droſchu leežibū, zīk muhsu laika dſihwē ir zauri auſta materialiſam interesem, kas ſahk muhsu dſihwē pilnigi noteift un wādit. Kad mehs juhtamees ſpeefti jautat: zīk tad wairs weeta muhsu laizigā dſihwē baſnizai? Kā tāhdos materialiſti iſturas pret kriſtigo tīziba?

Mehs ſinam, ka maſ ir to, kas nepeeder pee draudſes. Uſ laukeem gandrihs tāhdū nemaſ nāw. Pee tam redzejām, ka mehs neveen ſatrs ſawam laikam lihdi eſam materialiſtiski ſinamā mehrā noſkanoti, bet leelaſ tautas wairums ir materialiſti. No baſnizas tee iſtahjuſchees nāw. Tā tad tee, zīk tāhlu tee war noſtahuſchees baſnizas pretineku puſē, peeder pee kriſtigās draudſes.

Kā wini peedalaſ muhsu draudſes dſihwē? Loti wahji. Reti, reti winus redſam baſnizā. Ja baſnizē tee naſk, tad tas noteek ſakarā ar kāhdeem ſwehtku gađijumeem, waj ſchād un tad ſwehtdeenās, bet pa leelakai dākai aij ahrejeem eemeſleem. Warbuht ari aij intereses, ko par to un to mahzitajs teiſs. Wispahr waram redſet, kā tāhdos baſnizas apmeſletajs baſnizā nejuhtas labi. Baſnizas gars winam ſweſchs.

Sāmu baſnizā neeſħanu wiſch mehds attaifnot. Waj nu ſaka: „Es jau wiſu to ſinu, ko mahzitajs baſnizā ſaka”, waj atſal: „Baſnizā eet, ko tas man dod?” Protams, tas nepilda ne wina wehderu, ne maſu. Tadehl baſniza neko nedod. Nekad nevaru aifmirst kāhdū ne ſpehjnezei, kas bij ap 90 gadu weza, aksa un tīk nevariga, ka winu wajadſeja no gultas iſzelt un pahrweeſt no weenās weetas uſ otru neſot. Tuwu pirms naļwes wina rokās tureja kāhdū wiſtokli. Zītas nespēhjnezei to bij pamanijuſħas un mehgina ja wiſtokli

wahjnezei no rafam iſnemt. Bet ar leelām puhlem! Wina turejas preſi, gan wiſtokli ſawās rokās ſakrampejot, gan wahrdeem preſi turotees. Iſrahbijas, kā wiſtokli wina glabajusi 3 latus, kurus pagasts winai uſ pehdejeem Seemas ſwehtkeem devis. Wehl ilgi wina newareja nomeerinatees, kād uſ brihdi winai no ſawa wiſtokla bij jaſchkaras. Un es biju aizinats tur deewgaldu paſneegt!

Kāhdos amabrahlis man ſtahſtija ſalu ſarunu ar kāhdū ſaimneeku. Tas ſchehlojees, kā gruhti laiki. Jo ſtrahdneeki tagad neeſot waires nekur derigi. Mahzitaji tagad baſnizā ſunajot neſin par kāhdām tur augſtam leetam, bet ja wini ar ſawām runam kā ſabu gribot pānħkt, tad lai mahzot kālpus pāklausit ſarveem ſaimneekem un pa naaktim apfahrt neklainot.

Kām tad wajadſiga baſnīga? Schahdeem zilwekeem tai tīk daudž nosiħmes, zīk tā kālpō winu materialiſam interesem. Schis intereses war paplaſchinates. Tas noteek tur, kā ſaſpreeſch un jaleari par muhsu baſnizas dſihwī. Tur leelu ideju labā grib to kāhertot un pahrafhriot. Bet eeſkatotees tuvak top redſams, kā aij idejam ſlehpjas kāhdas ſeivischkas, patmihligas waj materialiſas intereses ſawu waj plāfchaku aprindu labā. Un ir labi, kā baſnīza war iſmantot to labā. Un daſħreis warbuht Kristus wahrdā!

Var Deewu ſchahdi zilwefi nemiħl runat. Lai tīz winam, kām tas patiħk. Wini par to negrib daudž do-mat. Un ja tīz, tad tas nevar buht bej ſawu labum. — Nekur bej aprehkina. Tāhdos ir materialiſts. Tāhdā ir wina tīziba, kas pateesibā nāw nekahda tīziba. Ja tīziba un baſnīza winam war kā ſot, tad wiſch pee tās turas. Ja ne, tad kātrā brihdi no tā wiſa war atteiktees. Tadehl materialiſlam draud bresħmas aħtri noſtahtees baſnizas un tīzibas pretineku puſē. Un tapeħż to wiðu ſew patiwehrumu rod leelakee un ſemakee materialiſti.

Mehs paſiħtām materialiſtu iſdeenas dſihwē. Tāhdos wiſch ir ari draudſes dſihwē. Kā iſdeena winu wada weenās intereses: wairak ſew laizigu labumu guht, tā ari tīzibas dſihwē wiſch zensħas peħz tā. Wifur materialiſts, kā tīhrumā un eestahdē, tā baſnīza wiſch neſ ſew lihdi ſirdi, kas peeder laizigām wehrtibam un kālpō meefai un kas no tā nekad negrib atteiktees.

Schō zilwefu muhsu wiðu leelaſ wairums. Bet mehs buhtu netaiħni, ja teiku, kā wiſi tāhdi. Bet teem muhsu laikā ir ari zilwefi, kurus ſauzam par idealiſteem. Idealista raksturigā eesihme ir tā, kā wiſch atſiħt ari garu. Bet wiſch neveen atſiħt, wiſch ari reds, ka gars ir tas, kas wiſu walda. Tādehl garan ir augſtaka wehrtiba par wiſu laizigo. Laizigais ir tam noluhkant, lai tas kālpotu garan un paħħdsetu naħħt pee gara pilnibas. Schahdos ideal, tīzigeem ir radneezig, ſabedrotais. Ar to mehs noſtaħħamees uſ weena gara pamata. Pee tam nuhs ſajuhſmina idealiſta leelaſ optimiſms. Wiſch zeré, ka gars reiſ giħs uſwaru pahr wiſam tumſibas waram. Bet kā paħħek ſchō uſwaru? Mumis patiħk, ka idealiſts ſaka: ar zihnu. Wiſch tīz, ka ir wehrtiſ par ideoleem zihnitees. Un tu war i zihnitees. Jo Raditajſ tew ir devis gara jobemu. Ar ſawu gribu tew buħs zihnitees un tu reiſ ſaſneegji pilnibu. Schis zihna ſpars ir zehlees apgaħniubas laikmetā. — Nevaram teift, ka no tā laika wiſch maſ buhtu weigis. Wehl tagad tas

Istrahdā ar ūinamām fēmem kulturas laukā. Bet mums jašaka, ka wijsch panahktu daudž wairaf, ja idealists ne-palautos par daudž uſ ſawemi ſpehkeen, bet redsetu ſawu ſpehku robesčas un tad mahzitios ſtatitees „uſ teem falneem, no kureem mums palihdjsiba nahk.“ Bes tam idealista darba panahkumi wehrtibu daudsreiß maſina tas, ka wijsch uſſata par leelu wiſu, ko zilweku gars ſpehj dot. Schi uſſata pamats ir tiziba, ka zilweks ir labs. Tadehl ari wijs ir labs, kas iſeet no zilwēka gara teekſmem. Bet dīſhwe daudsreiß rahda pretejo, ka zilweku gars ne-buht til labs now un ka wiha darba panahkumi war buht pāt kaitigi. Ja to idealists aſſihtu, tad wiha dar-bant buhtu leelaka wehrtiba un ta panahkumeeem palee-kamaka nosihme.

Bet to idealistam ir gruhti saprast. Mehjs wiſi ſinam, zil gruhti muhſu laikos inteligentam, no furu wiðus irišvairat nahe idealistu, saprast grehku. Var gan zil-wels kluhditees, malditees, bet fa winsch buhtu grehzigs, kam paſchos painatos wajaga atdſiunt, tas nau waits saprotamis. Te ſlehpjas taħda leela nelaime. Idealists war saprast Jesu. Winsch war to pat angstu zeenit, zerrit to pahri wiſeem, bet tikai fa zehlu džihwes paraugū. winu paſchu fa leelu zilweku, bet ne fa Pestitaju. Grehka nau, tadehk nau wajadſlgs ari taħda Pestitaja. Ta ir wiſpahreja idealistu atſina. Tadehk te meklejama dala tas nelaimes, fa muhſu laika inteligentee meħds taħlu ſiaħivet no teefħas bañnizas džihwes.

(Surpmat beigeß.)

Palihsiba bada zeetejeem.

Vigahjujchā numurā mehs jau eeroñinajām domu
par palihdsibas ñneegfchanu truhkuma — hada zeetejeem
tauteescheem Vad. Kreetwijk.

Par šo jautajumu raksta mādz. Dr. K. Beldavas (L.) Winšch atstātīta fāhdas no Kreemijas peenahku-
šas wehstules fatura, kas wehsta par bāda un ja īeku
breišmam (žiltveku eħiħama) Pad. Kreemija. Winšch
faka:

Daudzās sahdschās rehgojas issahrti melni karogi.
Ta ir sībme, ka sahdschā ves eedsihwtajiem."

Wehstule ir minetas wehl schaufmigakas aimas. Es nepeemineschu tas. Lai preeef to paſchu, fo ſcheit mineju. Padomju Kreewijā ir jaħzees ſchauſmigas baðs.

Waj mehs lai paleefam weenaldofigi pret wijsu to? Ko tad teiks tas, kas ir fazijis: „Es biju issalzis, juhs mani ejot ehbinajuschi. Mat. 25, 35? Ko teiks tas? Alsjahdu us tahdu beedribu, kura jau ilgaku laiku palihds truhkumu zeetejeem Kreemijā. Ta ir „Internazionala beedriba eekshejai misijai un diakonijai.“ Lai ir dalibneeki 22 Eiropas valsts. Ta ari tagad īneids palihdsigu roku baba zeetejeem Padomju Kreemijā. Ta ustur Kreewijā pee īsihīvibas ap 8000 zilwefus. No kuras valsts weeglaši, no tureenes wina fuhta jawus feedojumus un hanem pateizibas rastus. Iļs tautibam un konfesijam ta negrib raudzītēs. Protams, ta feedojumi, kas naht no ev.-lut. draudzem, — ari aiseet wišpirms ev.-lut. draudschu lozelkeem. Bet zitas konfesijas nav isslehgās.

Rīgas mahzitajs Dr. Schaberts ir jau mairakus gadiņš
schijs beedribas preeslīdzneks. Greesos nejen pee wina
dehs turvakām sīnam. Winjs eeteiza wehlejumos, lai ori
latveeschu draudses nemtu dalību ūchāi leelā durbā. Tas

buhtr weenlgais kopigais barbs, ko kopigi weikui Valkijas latveeschu un valzhu draudjes.

Leelumleelās behdas muhsu katininu walsti leekas parvehlo^{chi} praşa īcho darbu. Waj mehs drihylstesim pa-
likt besdarbibā?

Domaju, fa nel! Dr. R. Beldawes,
Walmeeras draudses mahzitajš.

Dſimenes ſapſehtas.

Natu muhsu birstalās - pakalnos zitas weetas, kur
tik dauds ajaru seešs, kā kļūfajā kapfehtas kalmiņā; bet
ari feedu mehs nefur tik dauds nenejam, kā šeit už
dahrgo aīsgahjeju atdufas weetinu. Tiffo feedonis at-
nahzis, salnas iſlaicdedams, tu atneži koshako puku stah-
dijumus ūvai aukletajai, lai feedu ſmarschhas ūhe nekad
neruktiu. Un tazian gor ūlajām kapa welenam spod-
rinajis, atminās ilgi wehl ūvajees pee ūtam behrnibas
laimes deenam. It neapsūtiņi bāwas rokas aptiver tač
auksto kapa peeminelli un kļūfā luhgšanā tu ūcheeti
šarunajomees ar mīhlo aīsgahjuscho. Tu atzerees mīh-
los waħrdus, ko tā turnajusi, — par dseejmina, ko tev
djeedojusi wehl itin kā aūfis ūlanetu. Bet ari ūhpes tervi
šķumdina, atzerotees kā dīsihvwē, zif dasčhu reiši ūvus mīh-
los eši ūaruhgtinejis ūkarbeem waħrdeem, palmihligām
gai am. Tu ūlumsti par ūdušcho un meerinees ūni
tizibā, kā wīni tev ūisu ūeedewijschi, kā ari tu ildeenas
eedodi ūvā ūrdi teem, ar ko wehl ūvās muhsicha dee-
nas kopa wadi, lai ari tev ūktu ūeedots, kā to ildeenas
iſluhdiees. Un ūhpdams kāpu kalmiņā jau rudens dee-
nā, tu redzi ūhe wehl feedu rotu ūku ūawehni, kad zitur
salnas paħri gahjuščas.

Peħżej kapeħħtas koħchuma meħħi pat noveħrxt finna
ma apwidus garigas kulturas lihmeni. Bet, d'simteni
apzellojot, frikt azis, ka ne wijsas meera weċċaas feedem
rotatas, — kas ferwidħi jaħafxa par mezajam kapeħħtam.
Par jaweem iergu laikmeta fentscheem gan u no stah-
steem iħiħojam usglabat finnas, ka tee d'siħwo jidu, strah-
daju, bejn, jaħruħdot niżżejjem peeminekkem, welli
wairi meklet ajsmir tħażżeż kapu kopinas, u sangujha ne-
paħrejameem beesofneem. Tas tomehr nedriħkst bukt
par eemejlu weżo kapeħħtu neiskopjanci, jawedot qliktu
kahrtibà zelikus un koħchuma stahdiżumus. Skumju ee-
spaġdu atħażu baxxha laba kapeħħia, kura atħażas flawani
tautas darbnejek. Wijsas taħdha weċċaas muħħu d'simte-
nē buktu japeelex rokas, lai tas ujkopiu. Iu darot if-
weens hem fmeltos drogħib, ka ari muħħu peħznahzeji
nepeemis fis-savu peenahkumu pret minn, kad reiħ bu-
fim kawas f'his seħes għajnejha beigu. Meħħi wairi
neefam kalkinati iergu laudis, bet briħwi pilsoni. Vai
tad redi ari swieħxineeks, kuru zeljek wed gar muħħu
d'simmetes kalknejem, ka driħiżtam peeliħdix ħannej
meż-żam kulturas tautam. Steidsiga klos sauku darbus pe-
weħlu, feedofim pa deenai jidheri darbam, kad rets
putniñ is-ħedfeedas kapeħħtas birżejs. Uu jidu l-
faiftee, ujkoptee zelini gar u sposteem koħchuma stahdiżum
lai itin wiżżej leezina, ka eżam pateizigi peħznahzeji teem,
kas fireddus leħju kapeħħtas u ġiġi d'siħto, paħi ro
neħafnejegħda. Kur draudjes pahrstahwji nolikur kien
sinamu doenu, kad apħażnejnes eed siħmata jeem fanahet
ja-wa rajona kapeħħtas ujkopjanci, palu ħoġi ari draudjes
maħħitaj u par to no karzeles ał-għadlin, uż-żonah
arween eepreeżżino.

D. S.

Sinas no garigas un laizgas dīsītves.

十

Garigo leetu pahrwaldes preefschneeks mahzitajs

Fritzis Milenbachs

pebz gruhtas Nimbas 3 sept. aifgahja Deewa meerâ
70. dñshwes gadâ.

Dahw. dñ. 31, 6.

V. Milenbechs dīsimis 21. okt. 1863. g. Kandavaš apfahrtinē. Pehz Jelgavas līdz. gimnāzijas kurša beig-
šanas vīnjsch studeja Terbatā teologiju. 1891. g. M.
beidza fakultati un iissahla paidagoga-audzinataja darbu
Jelgavas līdz. gimnāzijā, kur vīnjsch kā religijas skolo-
tājs strādaja apm. 24 gadus. Pa kara laiku M. dar-
bojās Deenwidfreevijā kā behgšu māhzitājs. 1918. g.
vīnjsch atgriejās dīsimtenē un turpināja paidagoga darbu
Walmeerā un Rīgā. 1919. g. vīnu cezehla par garigo
leetu departamenta direktoru. Šajānī darbā vīnjsch pa-
likā ori pehz departamenta pārveidošanas liktās savai
nahvei. Pa starpam iepalībīsdams amata brahleem
vīnjsch darbojās ori kā māhzitājs. Visur vīnjsch būvdija
kā zehls un noteikta rastura zīlveks dīsilu zeenību. M.
bija korporācijas Lettonias filistrs, kur vīnam leeli no-
pelni jaunās audzes vadīšanā.

F. Milenbacha dsīhwes un darba novehrtejumu īneqsim turpmāl.

Lai Deewa usnem wina dwehjeli jawos muhschibas mahjofloz.

Glootajs Ernsts Dūnsbergs †.

Dīgahjušču nedelu išvadīja no Doma bānijas uſi muhīšča duſut weenu no wezakajeem un zeemgakajeem ſkolas darbīneekiem E. Dūnsbergu, kas bija noteista kriſtīga personība.

Dr. L. Behrījašči ūka (L) par winu — Dūnsbergs
peeder pee tās latveesku školotaju ūomes, kas no Kur-
jemes nahkdama, neetilpa Irlawas seminarā ūauruunā,
bet atrada zitus iſglikhtibas zelus un līhds ar to ari ee-
spehjas strahdat plāzchakā mehrogā, nekā to ūahwa wežā
pagastiskola. Par Dūnsbergu runajot, jaſaka, la-
winisč ūamā paidegoga darbā neisgahja ar kahdām ūa-
lām metodem, rafstneeks nebija nepawisam un jabeed-
ribā, ja ari darbojās, tad kluſā, waretu teikt, ūaurigā
garā. Ja tad tomehr Dūnsbergs plāzchai apfahrtnei,
bet it ihpaſchi ūeweem darba heedreem un neskailaneem
audzejneem paleek neisđsehſhamā peeminā, tad tadehl, ūa-
winisč bija zehls un weengabalaina personiba. Bet au-
djinaſchanā tas ir pats ūarigakais faktors, jo jaunatne
neweidojas uſ komandu, bet brihwi pеesleenas zehlani
paraugam. Šinī ūinā uſ Dūnsbergu waram attcezinat
Schillera mahrduſ, ja ari ūikumu paſaulē eſot ūawa diſch-
ziltiba; Dūnsbergs peedereja pee tās, jo ar ūāvu no-
breeduſcho, apſkaidroto personibu winisč darija ūairat
nekā to ūpehi mahrdi un pamahzibas. — Lai ūiaa ūer-
fonibas iſtarojums ūawāda ari ūina mihlotos audje-
nus, Latvijas jaunos ūkolotajus ūinu nahkamajā darbā.

Archibiskapa prof. Dr. T. Grinberga
eeswehtīšana amatā

nowilzinajās, jo bij janoskaidro daschadi jautajumi. Tagad tas tif taħlu notizis, ka bajsizas wiesvaldes presidija seħde wareja eeweħlet komisiju, kura ēeeet wize-presidents, sw. adw. P. Eglitis, mahzitajis G. Bergs, insch. A. Seħse un wiessekretars J. Krutminsch. Komisjai kooptazijas teesibas. Winai janokaheto jautajumi, ka weħlafais triju meħnesħu laikha war archibiskapu fwinigi eewest amatā. Komisija noturejuji pirms seħdi un eesneegs konfretus preekħslifikumus fafauzamai Bajsizas wiesvaldes plenar seħħdei.

Swinigs deetwkalpojums Doma bāsnīzā

notika išgājuscho svehtdeen mīshju slautisma 15 gadu pastāvēšanas svehtku gadījumā. Altara runu teiza prof. W. Maldonis, vīnch ari eesvehtija jaunos karogus. Sprediki fāzija Rāndawas dr. mahz. R. Sarinsch kas peeder pēc energijsakeem slautisma veizinatajeem Latvijā.

Waronu peeminella eeswehtischand Airités.

Swehtdeen, 3. sept., kara ministrs gen. Balodis at-
flahja peemineflus uš brihwibas zihnitaju kapeem Vi-
ritēs, kur atdušas pulkvo. O. Valpaks, kapt. Grundma-
nis, virsl. Kreevos un leitn. Schrinders. Peemineflu-
eesvehtijehanas aktu issdarija bij. Kalpakeeschu mahzitaje
E. Stange un Strundas mahz. Grinbergis. Ir muhſu
sivehts peenahkums zeenigi apļoļt muhſu waromu dušas
weetinas, kuru peemina lai paleek sivehtita uš radu-
radeem.

No eekschejas misijas

Geffejaas missjas Solitudes nodalas jaunatnēs pulzīnsch 28. augustā kara ūsimizas kaplīschā atvādijās no jaiva pulzīna jaunakā lozekla, Rīgas valsts koemerzīfolas absolventa, armijas ekonomijskā veikala darbineka Erika Dundura, kuru Deewam labpatīka aizināt mahjās agrā jaunibā, 19 gādu vecumā. Gandrīhs neišprotami leekas daschreis Deewa zeli un gandrīhs grībetos klusibā jautat, — kapehž īchim jaunajam osolam bija jaluhs? Tomehr pašemibā sīrds padodas Lā preefīschā kas „višu labi dar' šo daridams“. Aīsgabjejs satvā ihſā muhīschā paguwīs atstaht neiſdsehīschamu atminu preefīschīhmi rēſalausčhamā zentibā darbā, kurā tas ja luhsa, rahdīdams augstako pafchaisleedību; gaisčas cīrāujočas atſinaš, kuras pahrsteids ar ūsu domu efumu un dailumu, un ūſtnigu draudību, kahdu daschīs wina draugs newareš aīmirst. Ar višu to wehl nāv iſteitīk pats galvenais: aīsgabjejs bija muhīschības zela meklejās, — wiſch beedrojās ar kristīgu jaunatni un ūsu ūſti ūlāpā pēhž augstakās, ūlādrakās bīlhīwes. Uſ ūlā ūmeklejīchanu wiunu dihwainā kahrtā pamūdināja kahdo ūpehžiga nojauta par drībju nahwi. — Deewa modina iſtveenu un wed uſ pateesības zela, pirms to aizina mahjās... Gruhta un loti aīsa ūsimiba wiunu ūlā ūlā nedauks deenās. Nebija neweena no tutvineekeem, tas pēhdejā brībdī buhtu ar wiunu. Tomehr Deewa noſchah-

weja wina ašaras un nehma winu ūabās labakās mahjās. 31. augustā winu guldīja Ģrīglu ūapos. Winu išmādot vēzedaja ūekojošču, winam veltītu, vēsejmu: (Iz. lpp. 290.).

Latvijas tīzīgo apweenibās tautas sapulze.

Swehtdeen, 20. augustā Rīgā 1905. g. parkā (Grījskalnā) Latv. tīz! apveeniba bij sariņkojuši tautas sapulzi. Nejaunšķi šķi sapulze sakrīta ar fozialdemotatu protesta demonstrāciju pret valdības nodomu slehgt S. S. S. (strādnieku sargs un sports) organizāciju. Rīgas pilš. walde Grījskalnu bij atlaišuši Līdz apveenibai lihds plkst. 7 iwačā, bet kād jāojumi līu jau issuhūtiti „atminejās”, ka jau agrāk šķi veeta eļļot nodota kāhdai fozialistu jaunatnes organizācijai. Steig-šķus nahžās sapulzes laiku grošit. Tas nu iehl nesās. Bet tīzīgo eenaidneeki uſſahka zīhau pret kristīgo lauču sapulzi ar wiſadeem lihdsfkleem. Tā Līdz apveenibai pilš. walde bij nodevuši atlauju uſſahdit ūkruni. Sapulzei wajadseja sahktees, bet ūkrunis bij noglabats. Sapul-zeš valdība sadabuja ūkruni no žawām aprindām, bet ari tas nekā nelihdsseja, jo elektrofā strāvā bija no-ſlehgta. Tā sapulzes dalibneekiem nahžās apmeirinā-tees bej ūkanu pastiprinataja. Neskatotees us leelo agi-taziju no besdeewju puſes, tautas tomehr bij ūanahžis loti daudz — ap 3000 ūilveku — galva pēe galvas, pilns wiſs ūalna wirſotnes laukums. Lai gan runataji teezaš runat ūik eespehjams ūtipri, tomehr atflahtā meetā un iehjā balss iſplūhda, un tāhlak ūahwoſcheem gruhti bij ūadſirdet.

Runu galvenais temats bij: Vai strahdneekem
vajadsgā tījiba? Ar runam uštahjās Latvijas tīži, apv.
preefschnieks mahz. J. Birgelis, kurjch ari jaapulzi rādi-
ja, Saēimās deputats mahz. Dr. R. Beldiawš un zītu
konfesiju preefschniektahjī.

Pa sapulzes laiku, kas visu klahetefoscho wehriba bij peegreesta runataju referateem, muhsu tizibas eenaidneefi isdarija wiseem pahrsteigumu, kas rahda, zif semisisti tee war buht. Wirs sapulzejujchos galwam laidas aeroplans un taisija leelu troksni. Bes tam tas taisija no gaia proklamazijas. Virmas 2—3 reises wehjich noneja tas fahnus. Bet aeroplans atfahroja sawus lidojumus un proklamaziju taisischani dešmitam reischi. Zahds zihnas panehmeens no besdeewju pujes fneedja taisni pretejo neka tee bija domajuschi. Sapulzes tik nelikhta tražeschanas fazehla vienos reebumu.

Runu starpbrihschos sapulzejuſchees kriſtigee laubis no daſchadām konfesijam, weenojās kopigās dſeejmās: „Kriſtus draudē ſtipri ſtahwī,” „Man paſal wiſi kriſtigi” un „Deewš kungs ir muhſu ſtipra pils” ragu orkeſtra pawahlībā, kas atſtahja aifkustinoſchu eefpaidu.

Als telpas truhkuma fatra runataja runas faturu negribu astahstit. Atsikhmejams tif: wiſu runas iſſaneja pahrleezinoſha doma, fa strahdneefam wajadſiga ližiba; jo wina laizigo un garigo labksahjibu apdraud paſtahvigi naidigi ſpehki. Ar waru un wiftu tee teezaſ strahdneefam atnemt wina laizigo un garigo maniu — wina tizibu uſ Deewu un zeribu uſ naſkotni. Tumjibas ſpehki werwē strahdneefus ſalvās rindās, apſolot teem paradiſi ſemes wirſu, bet nowed tos pee nabahſibas un bada fa tas ir tur, kur teem iſdevees waru ſagralhbt ſatvaſ

rofās (Padomju Sreevijā). Un uskrihtoſchi tas, ka dauds ūrkanu pulku vadoni paſchi nebuht tā nedomi, ka mahza. Tā p. p. dauds ſozialdemokratu wadoai, lai gan apkaro religiju, bet paſchi klusitem nes mahzitajeem kristit ſawus behrnus. Ko lai ūka deewotizgee laudis par ūchahdu marijejisku leekulibū? Kristigee laudis preezajas par ſozialdemokratu teeffmem, uſlabot ūrahdneeku materialo ūchwoſli, bet ar reebumu novehrſchas no teem par to, ka wihi nokengā religiju, baſnizu un kristigo draudſi. Tatschu weltigi ar tāhdeem lihdſekleem tee zilnas pret Deemu. Ūrkanais praweetis Marks ſau vilnigi atmaskots un iſrahdijects par iwilus praweeti. Pahrivisu Eiropu melas pretmarkeſiſma wilnis. Tas beſ ūchaubam ūkars ari Latviju.

Interesanti bij konstatet, ka negreescho: wehribu uj tizibas naidneeku wilinajumeem un draudeem, tauta bij sepolzejujees tik koplā skaitā un klausijās runas par religiju tajā meetā, kur tik daudz reischu atskanejuječi saimi pret Deewu un wišu, kas zilwefam svehts un datrəz. Berams, ka peenahks laiks, kad schajā uſkalniād bescji ſfanēs garigas dzejemas un slava Trihsveenigajam Deewam no wišu tizibas schķiru peederigo mutein, su-reem wiſeem weens kopīgs eenaidneeks — tumſibas kungs, kurſch puhsas pamēdinat uj gretku un netiku-mibu.

No Dubulteem

Faukus sveikatīgās jūrmalneeki pārējīgās pagājušās nedēļas trešdienā un četrdešimtā. Jūrmalas pilseņas gimnāzija, lai atsīmētu darba eivalījumu jaunajās telpās — pārbūvētā Dubultu kurmājā — trešdienas rītā sākīs deirofakālpojumu Dubultu bāsnīzā. Plkst. 9-os rihtā faulei mirdzot un bāsnīzas sāvanam ūtanot, gimnāzijas jaunatne devās uz devenīnamu skolotāju parādībā.

Gimnāzijas skolotājs, māhzītājs Virgelis, išjūstā svehtīnā zīlnīdaja mīhlestību, kas visam leek aupt un veidotees. Dubultu draudēs māhzītājs īrīsnīgā luhgīchanā pateizās Wistwarenajam Deewam par bāhvato jauno gaismas templi, aislūhdsot par skolu, Zuhrmālas pāschīvaldību un visu valsti.

Sestdeenas rihtā uſ kopeju svehtbrihdi mahzibas
gadu sahlot Dubultu deevnamā pulzejās wiſa Juhr-
malas pamatskolu audze ar ūweem audzinatajeem. Bla-
ſchais deevnams pilns līhdjs pehdejai weetinai ar ūcole-
neem un winu wezafeem. Draudses mahzitajs jaunkā
runā par Zahna 15, 5 norahdija, ka tīklab ūkolotaju, ka
ari ūkolenu darbs tīlai tad nesīš pateefus, ūlaiflus aug-
lus, ja wini wiſi buhls ūti ūari ūee Jeſus, 'la ihſtena
wihma ūka.

Abos deewkalpojumos pedalijs ati Fuhrmalaš pilhehtas walde pilnā fastahivā un daudz školenu mezači.

Par īcheem deelvālpojumeem firñigi preezajās fā jaunee, tā wezee. Kaut tas taptu par jaufu tradīziju darbu sahfot. —rs.

23aufta.

Bauskas draudse ar satvu mahzitaju preelschgalā, sawahlusi leelaku naudas summu, lehrufeis pee salvaš bašnizas atjaunošchanas, kurā ijdara leelaū remontu. Bašniza bija kara laikā stipri zeetuši, draudse wehlaž redset satvu deelvnamu uspostu un spodru.

Ušchawas ew.-lut. draudses svehtki.

Ušchawas draudse ūvīneja 27. augustā 1933. g. ūvīnas bāsnizas dibināšanas peeminas svehtku, jo ūvīni gādā ir pagājuši 150 g., kamehr ūvī tagad pastāvoščā Ušchawas bāniza 1783. gādā tika buhweto uš herzoga Petera pauehli. Kās ūhmejas uš pascheem svehtkeem, tad jašaka, ka tee loti labi išdewās un ūkāsti tika nošwineti. Vispiems — laits bija faulains, jauka deena, „ūvī ir tā ūunga deena.” Tad bija Ušchawas draudse dīshwi pedalijuſees pēc ūlvas garigās mahtes ūchupulu svehtku ūvīnesčanas. Viņš bija jau eeprečķī jagatawots un pareiži nokahrtots. Par to bija ruhpejuſees un gahdajuſi bāsnizas padome ar ūvu energisko bāsnizas preefschneku Ušchawas Ruhla ūaimneku Kristu Steinberga ūngu. Bāniza bija ūkāsti išgredjota un puſčkota ar ūlumeem un transporanta ar wirsraſķi. Žian' gaismā pastāhwi. Pats svehtku deewkalpojums ūhfas plkst. 11 un heidsās plkst. 2. No draudses aizinatois archibiskaps zaur ūtām ūvarigām amata darisčanam deemschēl bija aisskavets svehtkos ūeedalitees. Deewkalpojumu wadija Vilteneš mahzitajs Schalme, kurš pēdejos 2 gados iſpilda Ušchawas draudses vikar-mahzitaja ūetū ūeedalotees mahz. P. Mednim. Deetoka ūpumis ūhfas ar ew.-lut. draudsču ūswaras ūseeſmu jeb garigo himnu „Deeves ūungs ir muhsu ūtipra pils”, pēc ūam pēdejos 2 ūseeſmas pantus ūwadija ūuhteju orkeſtris. Ģewada liturgiju, kā ari ūvehtku ūunu un apsweifščanu no altara tureja Vilteneš mahzitajs, ūamatodamees uš Dawida ūseeſmas wahrdeem: ūungs, es miheļu ūawa ūama mahjas ūetū ū ūuras godibas ūelts ūetū.” Pehz draudses ūseeſmas: „Jel moſtees garo no pirmām deenām” tureja mahzitajs Mednis ūgs ūvehtku ūprediki, teiktu nemdamis no Zahna parahd. grahmatas. — Bāsnizas ūhgsčanu tureja Vilteneš mahzitajs, kurš ari ūewa (pehz nolasitās 84. Dam. ūf.) ūehſtūrīku ūahrskatu par Ušchawas ew.-lut. draudses un bāsnizas dibināšanu un ūinas ūahlako gaitu, ūhſot ar 1567. gadu (pauehle no 28. febr.) no Kuršēmes herzoga Gotharda Kettlera dibinato pirmo Ušchawas bānizu — ūpreefķī tagad 366 ūadeem — lihds 1783. g. uš herzoga Petera pauehli buhweto ūagadejo Ušchawas bānizu. Tāpat ūewa ūahrskatu par ūiseem mahzitajeem, kuri ūandses un Ušchawas draudses no 1567. g. lihds 1933. g. ir ūpkalpojuſchi. Ūinu ūaſts ir ap 25 mahzitaju. — Beigu liturgiju tureja mahzitajs Mednis ūgs. Otrs deewkalpojums tika naturets pehz ūuſb. no plkst. 5—7, kurā ūewada ūiturgiju ar altara ūunu (1. Korint. 13) tureja Vilteneš mahzitajs, bet ūprediki mahzitajs Mednis ūungs, ūamatodamees uš 2. Timot. gr. 3, 5: „Un jebſču ūas

zihnas, tas nedabūs ūoni, ja ūebuhs pareiži ūhniſees.”

Beigu liturgiju ar atwadiſčanās ūunu un ūvehtības ūovehlejumu Ušchawas draudsei: „Žian' gaismā pastāhwi” tāpat „Ušchawas draudse gaismā pastāhwi” — natureja Vilteneš mahzitajs. Tā ūeidsās ūhee ūauſee, Ušchawas bāsnizas ūvehtki, Deewam par godu un draudsei par ūvehtību un itin kā ūribedami atgahdinat: Turi, ūas ūem ūr, kā ūeineens ūwu ūoni nekem. — Abos deewkalpojumos, ūkāsti ūpreefķī — kā ari ūehzpuſdeenā, ūeodalījās 3 ūseeſdataju ūori un 2 ūusikas orkeſtri. Ūee bija Ušchawas ūseeſdataju ūoris ūalnina ūngu wadibā, tad „Lihbu” ūoris ar ūwu ūirigentu Mitte ūngu un kā ūrejchais bija eeradees Wentspils ūoris. Ūisi 3 ūori un orkeſtri ūuplinajā ūvehtku deewkalpojumu ar ūauſām ūanam Deewam par godu.

Ūhee bāsnizas dibināšanas peeminas ūvehtki ūaliks Ušchawas draudsei un ūinas ūsīhweem, ūizigeem draudses ūozekleem ūehl ilgi ūeem.

Atbilde.

J. S. ūgm. Duhu ūinojums ūahraſ ūerionigas ūabas. Mūms ūchkeet, ūebuhtu ūehlamis ūo ūublizet.

Sinaja ūalns.

(Beigas.)

4. g. ūimteni Sinaja muhkeem ūsbruķa barbari un ūeelsako ūalu no ūeem ūpkahīva, jo meermihliges ūeentuki ūemas pretim ūeturejuſchees un pret ūupjajeem ūaganem ūeisrahdijuſchi ūekaldu ūeiftahveſchanos. Tad ūvehtajam ūilam, kā ūeika ūtahsta, ūee ūolaupija ūehlu un ūisweda ūew ūihds. Ūet ūehlaſ ūet ūelu ūispirkščanas ūalns, kā ūam ūadahvinajā ūihdszeatigi ūautini, ūcho ūarbaru ūaldneeks ūlmans ūehlu ūiswabinacijis.

Wirs Sinaja ūloſterā ūahrteem ir ūzirſts ūreeku un ūarbu ūalodās ūrafits: „Ūcho ūvehto Sinaja ūalna ūloſteri, ūur ūas ūungs ūizina ūo ūosu, ūszehlis ūasemigs ūomeeschu ūaldneeks ūustinians ūar muhſchigu ūeeminu ūinam un ūina ūalatai ūraudsenei ūeodorai. Ūobeigts ūina ūalbibas ūrihſdeſmitā ūādā. Ūn ūelika ūabatu ūahrda ūuhlu 6021. g. no ūlma, ūet 527. g. no ūristus.”

Ūoreba ūalna, ūpmehram ūrih ūanglu ūuhdses no ūloſterā, ūtrodas ūla, ūurā ūfīhwojis ūratveetis ūlijs, ūab ūina ūsīhwbū ūpdraudeja ūehnīneene ūsabella. Ūee ūas ūlas ir ūwots, ūas ūazina ūalnu un ūervis ūeſpēju ūlijam ūur ūsturetees. ūalna ūalotnē ūtrodas ūasa ūasnīzina — ūeſħas ūehdas ūsila ūt ūiſpat ūplata, ūuru ūur ūszehluschi ūuhki. Ūa ūakti ūalna ūirſotnē ūeūdroſħīnas ūeineens ūalitees: ūa ūalai ūis ūvehtām ūailem, ūa ūalai ūis ūlūchi ūeenfahrscha ūprehefīna, — ūalna ūirſotnē ūot ūeefchi ūlohas ūifnas ūukas. Tad ū ūrihſchus ūareni ūibena ūpēreni ū ūalda ūaiſu, ūa ūiſveka ūufis ū ūerwi ū ūewar ūsturet. Ūapehz ūuhki ūet no ūloſterā ūirms ūihta ūufmas ū ūonahk ū ūe ūasnīzinas ūalna ūirſotnē ūihds ūaules ūehtam, ūab ūotura ū ūeewkalpojumus. Ūis ūeinas ūet ūvehto ūetū ūpmekletaji ūehds ū ūozipt ūew ūatus ū ūahrsbas, ūurus ūur ūtahſi.

Sinaja ūalns ū ūo ūranita ūlnts. ūeetveetam ū ūezirſtas ūeileelas ūlas, ūchuras ūelles, ūurā ūsturas ūuhki.

Krusta laki Sinaju gandrihs nemas nav aiseehru-
ſchi. Tas tapehž, ka tufjneschainais apividus un gruh-
tais zelkch uſ tureeni ir faxotajus no tureenes atturejis.

Kā finams, muhamedani arīdsan Mosu zeena kā leelu praveeti. Muhamedamai usbrukuma laikā Singāri dīshīvojušči kristīgēs weentulsi. Vai gan Muhameds kristīgos ūzis par funeem un zentees tos iſdeldet ar uguni un sobenu, bet aīs zeenās pret svehto kalnu iwinīch iſdewis firmanu (pauehli) šhos weentulus neaiffkohrt. Šā firmana originals, kā stahſta, wehl tagad glabajotees Konstantinopoles pilg archivā.

Bet 1011. gadā nikaņis sultans El-Hakems tomeihrīzis Sinaju nopoštit. Pats to nav darijis, bet uſde-
wīs Sinaja pussalas arabu ſeicheham to negantibū pa-
ſtrahdat. Iſpoſtiſchana fahkuſees no Suezes. Tatſchu-
ari ſchoreiſ pagahjuſi wehtra ſezen. Sinaja laſna klo-
ſterā priors eſot ar dedſigu rumu tos atturejīs no waraš
darbeem un atpirzis ar dahuwanam, atdodot uſbruzejeci
wiſus, pa iſgeem laikeem tur ſakrahtus dahr gumus, ko-
deewbijigi piligrimi kloſterim ſadahwinajuschi. No tā
laika kloſters tizis nabadsīas.

1091. gadā sadumpojas Sinaja pussalas beduini pret Egipti. No Egiptes išsuhtitā soda ekspedīzija wajadama dumpineefus, netaupjuši ari Sinaja weentulus.

Senakos gados daži Eiropas vāldeekī klosteri brahleem pēcījītījūšči bagatīgas dāhwanas. Tā ka Sīnaja klosteri muhki ir greeku-katoli t. i. pareīstīzīgē, tad sevīšķi leelu devību israhdijsči Kreevijas zari, foh-
lot no pat Zahna Barga. Bet nāv bijusči skopi arī
ziti, p. p. Moldavijas gospodari, Spanijas, Gīzilijs un
Donavas ūsmju deenītīzīgē bagatneči.

Er-Rachus elejā, senajā israeleeschū nomeinē — rahda weetu, kur bijusi uszelta pirmā faeeschanaas telis, pirmiaiš deewuams, un bijis nowectots deribas īshkirsts. Tāpat weetu, kur Arons islehhjis festa telu. Tahlač — weetu kur — pehz legendas — engelis no Nebo kalsna nōnēsis Mosuš meejas, pehz wina nahwes, u. t. t.

Sinaja klosteri zelt keisars Justiniāns iſſuhtijis no Egiptes wairak tuhktostchu klaidoni un ſawam Egiptes prefektam ari pawehlejīs tos apghādat ar pahrtiku. Tagadejee Sinaja puſſalas trogladiti — alu zilweki ſewi uſſlata par ſcho kloſtera zehleju pehznahzejem un teezaſ eegaliwot, ka wineem teefibas tāpehz luhgtees no ſwehtzelotajeem — kloſtera un Sinaja falna apmefletajeeim dahivanas uſturam. B. J.

Sinaja Katarinas Klosteris (vinni sauz par Katarinas Klosteri, tamdehl ka tāni atrodotees fr. Katarinas reliktwijas) ir tapis flavens ar fānu biblioteku. Tur Tischendorfs atrada, 1859. g. bibeles rokrāftstū pamat malodā. Šis rokrāfts (kodeks) ir loti wezs. laikam no 4. gadusimtena. Viņš satur Jauno Derību vīsjā pilnibā un Wezo Derību ar māf istruhkumeem. Domā, ka šī bibeļe esot weena no tām 50 bibeļiem, ko Ķeisars Konstantins ar biskapa Eisebija palīdzību pīgahdājis kā dāhwanu galvenām tā laika fr. boņuizām. Roķrāsta beigās atrodas ari wehl Barnaba wehstule un pa dālai Hermasa gānā wehstule.

Scho rokraftu sauz par Sinaitis. Winsch preefich kara usglabajas Peterpili. (Leningradâ). Deesin kas ar to tagad notizis. Winam teol. singatne ir loti leela wehrtiba. Dahdu rokraftu ir loti dauids, wairaf fa 2000. Daschi satur tik lahdu masu bibeles daliku. No

viiseem rokraafsteem kõpâ jaastahdi ja muhšu tägadejo si-
beli. No là war redjet, zif leels sinatniisls darbs bi-
jis, kai no tahda rokraafstu daudjuna jaastahditu b'heles
tefstu. Un Sinaja klostera rokraafsts peeder pee wiispil-
migakeem un wehrtigakeem. Là tad Sinaja wahrs
jaistid s netikween ar W. D. notikumeem, bet ari ar muh-
šu bibeli.

Deewfaluojumi

Swechtdeen, 10. septembri 1933.

D o m a b a s n i 3 : 11-08 ar deewgaldsu mahz. Terinsch. — 11-08 kapitula sahle (eeja zaar doh su) behrneem. — 6-08 waf. mahz. Veras. Dj. lap. Muistik. dreekschin. — Gelwehtschanas mahziba sahle ees 25. septembrī, luhdi veetittees runas stundas. — Ee'mehltschanas mahziba vee mahz. Tee na sahlees 18. sept. Veele lschanas runas stundas.

Rauna jå Gertrudes bññizå: 10-øs ar deewgaldu
mahz. Dr. Freidenfelds. — 12-øs behrneem mahz. Bihl-
manis. — Gewehtischanas mahz. pee mahz. Dr. Frei-
denfelda sahlees 18. sept. plst. 5-øs Reweles eelå 52. dr.
nomå. Peeteifees Elisabets eelå 77. — Gewehtischanas
mahziba pee mahz. Bihlmana sahlees 25. sept. Peeteift.
Reweles eelå 4.

Wezā Gertrudes bənizā: 6-0s waf mahz. Ma-
berneefs.

Jahns basntzä: 1/210-08 ar deewg wirsmahz. Meirens.
— Esfehltischanas mahziba bee wirsmahz. Gihma jahf, ees
17. sept. — pee wirsmahz. Meirena 25. sept.

Kristus braude se Zitadeles bañizâ: 12-os mahz.
Freibergs. — Zeturtdeen, 7-os wal. bib. St. Karlines eelâ 9.
— Ge wehl'schanas mahziba sahl'ees 18. sept. peeteist. ze-
turtdeenâs no 6-7 wal. Karlines eelâ 9, dî. 3.

Luterabasnizå: $\frac{1}{2}10\text{-os}$ ar deewg. mahz. Birgelis. —
2- os behrneem swehtdeenas skolas lahkums. — Gesweht.
mahriba sahfses 18. sept. — Geschies. mis. beedr. Indrika
eelä 18. 4- os stud. theol. Kraulik. Os. lap.

Martiaa basnizå: Seitd., 7 waf. swehtwakars basnizå.
 $\frac{1}{2}8\text{-os}$ hibeles stunda Martina eelä 3. — Swehtdeen $\frac{1}{2}10\text{-os}$
rihtu ar deewqaldu mahz Stange. — $\frac{1}{2}12\text{-os}$ forim. —
1- os sweht skolas lahkums Martina eelä 3. Geswehtisch..

Pawila basnizå: $\frac{1}{2}10\text{-os}$ ar deewgaldu mahz. Mittuis
11-ös behrnenem. — Ge'wehlischanas mahziba jahk ees 11
sent bang mak.

Sw. *Sri h sweeni bas bænizâ*: 4/10-os mahz. Irbe.
Betlemes dr.: (Karlines eelâ 14) 10-os mahz. Upalits. —
12-os jaun. bib. st. — Beturtdeen 7-os bib. st. — Scham-
petri Salmea eelâ 115 4-os emanssili.

Boldereias has nizâ; 9-08 mahz Banfins.

Dubultu bāñiñāt: Šehtdeen, 9. septembri plst. 8 wakarā ſwehtwafara deewfalgopusmā. — Šehtdeen, 10. septembri 10-08 mahz. Eiche.

Katla kafna basnizâ: 10-08 bib. swetksi m-

Kaln zeemaa eelā 93 4=os p. p. deewkalpojums.
Solitudo, Annuniauischā eelā 108, 2=os behrneem.
5=os p. p. ewangelisatia. — 1/27=os jaunatnei. — Treich-
deen. 7=os wat. bib. It.

Igaunu dr. Petera Pawilla b'asñizâ: 10-os mahz.
Heisslers. — 4-os Mescha sapož kapu swehiki mahz. Heisslers.

Deewfalpojums pa radio.

10. septembrī, plst. 11-os māhz. Ūterājsch. 1. Kor. 13. 7.
„Mīlestība panes wiju.” Dziesmas: 290, 1-3; 125, 1-4;
125, 5; 330, 1-2; 255.

Isdeweja: Basnizas Wirsvalde.
Redaktors: Dr. theolog. A. Matschulans.

5 loti ūkaistas garigāš solo dseefmas, ehrgefu waj flaveeru pawadijumā	Ps 3.—
5 garigāš kora dseefmas, basnīzāš garā	à 40 jant
20 weeqlas koralu preludijs. I burtu. . . .	Ps 3.—

Weedahwà ehraelneefs

W. Paulitsch

Dāngāwili Sañā eeIā 33.

21/5 "Sideremis" fneitiume Riaa Elisabetae celà 88/85.